

יו"ל לקראת שבת אויפן וועג
פרשת שמות תשפ"א

וילדעו

עיונים במשנת החסידות
ע"פ דרך האמונה הפשוטה

שיח הקודש דיבורי הוד שזכינו לשמוע מפי כ"ק מרן רבינו שליט"א

והמיצר, כי הקב"ה הוא בלי גבול ובלי סוף, בעולם הזה איפה שרק תהיה אתה בבחינת מיצר, אבל ברגע שאתה מתחבר לקב"ה דרך המח אתה נמצא בהרחבה, כי אצל הבורא אין גבולות.

מסופר במדרש שר' יהושע בן חנניה בא לכרך גדול ברומי, ושמע שיש ילד יפה תואר שיושב בכלא בעיר, הלך ר' יהושע לשער בית הסוהר, ואמר את הפסוק "מי נתן למשיסה יעקב", כלומר, מי הביא את כל הגלויות והתלאות שעוברים כנסת ישראל. ענה הילד מתוך הבור "הלא ה' זו" - הקב"ה הביא הכל. "כי חטאנו לו" - בגלל שלא שמענו בקולו לכן שם אותנו בגלות. מיד אמר ר' יהושע אני מוכן לתת המון כסף בשביל שישחררו את הילד, ואכן לא זז משם עד שהביאו סכום עתק ושיחררו את הילד, ולימים גדל התנא הקדוש ר' ישמעאל בן אלישע הוא ר' ישמעאל כהן גדול.

לכאורה ממה כ"כ התלהב ר' יהושע בן חנניה, מה היה כ"כ מיוחד בתשובת הילד שלא זז ר' יהושע עד ששיחררו אותו, אלא, כי היום אם תשאל ילד למה אין כסף, הוא מיד יגיד לך כי הממשלה סוחטת את הכסף, או כל דבר אחר, כל אחד יודע בדיוק מי אשם בדבר, ושיבוא ילד קטן וייחס את כל הבעיות לקב"ה, בלי לתלות בשום גוף, זו גדולה.

כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת תודיעני אורח חיים שובע שמחות. דוד המלך חידש לנו שגם כשהרבש"ע מוריד אותנו לעמקי שאול, לדכדוכה של נפש, המטרה של הקב"ה זה לא השאול, הקב"ה לא רוצה חלילה להציק לנו ולהוריד אותנו לקשיים, כי אם הוא רוצה להביא אותנו למקום שלא היינו יכולים לבוא לשם לולי הכאבים שנעבור, כי הכאב עצמו הוא טובה גדולה, שהוא עצמו משמש לנו כקרש קפיצה לבוא למקום עליון יותר.

וכך מתפרש הפסוק, "כי לא תעזוב נפשי לשאול" רבש"ע אתה לא מחפש להשים אותי בשאול, כי אם "תודיעני אורח חיים שובע שמחות", אתה רוצה לתת לי אורח חיים שובע שמחות, ולזה אוכל להגיע רק ע"י ה"נפשי לשאול", והעיקר לא להישר כי אם להביט מבט עתידי אל הטובה שיצא דווקא מן החושך הזה.

מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב. מיצר זה גבול, כשאדם נמצא בגבולות מסוימים, הוא כלוא בכפייתיות, כלוא במחשבות, כלוא בבידוד וכדו', והוא לא מצליח להשתחרר, והוא משתוקק לצאת אל החופש "הוציאה ממסגר נפשי", אומר דוד המלך כשאדם יתן את התפילה "קראתי י"ה", לצעוק רבש"ע זה אתה, רבש"ע "ואתה מחיה את כולם" לית אתר פנוי מיניה, הקשר בורא הזה זה המרחב האמיתי, זה האפשרות שלו לצאת מהמסגר

ויבחר את שבט יהודה

הבה"ח יהודה יוסף מאיר ווייס הי"ו

פנינים יקרים ונפלאים המבוססים על הספה"ק שפת אמת של פרשת שמות אבל המסר חשוב לכל החיים

ואלה, מביא רש"י מדרש שמות רבה (ל.ג.) אמר רבי אבהו בכל מקום שכתוב ואלה, מוסיף על הראשונים ובכל מקום שכתוב אלה, פוסל את הראשונים. משמע, שהמילה ואלה מוסיפה לנו יותר מ"אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" שכתוב בספר בראשית מה הפשט?

שמות, השם שניתן לאדם בא להוסיף את ההכרה שלו בשמו של הקב"ה כמו שכתוב (בפיוט אין קצבה) "שמנו קראת בשמך" לדוגמא אם אדם ששמו כך וכך נמצא במצב שלא רצה להיתקל בו אז מיד בא לאדם מחשבות כמה רע לו עכשיו, אבל זה מחשבה שלילית, מכיון שכל אדם בכל מצב שהוא נמצא צריך להוסיף מחשבה חיובית, כדי שיוכל לקבל את האור (את ההבנה הרוחנית שבכל מצב) וכך יהיה אחד אם ה' וזה תכלית הבריאה כמו שכתוב "שמנו קראת בשמך" ונחזור לענייננו אז אם כן מובן גם למה ואלה שמות מוסיף על הראשונים ו"אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" פוסל את הראשונים, כי הפסוק שבפרשת בראשית אומר לנו שאז בני אדם לא הוסיפו מחשבה חיובית לאחר המחשבה השלילית והטבעית, ומכיון שכך הפסוק פוסל את הראשונים כי הם חיו רק לשם השם שלהם ולא לשם הקב"ה. אבל בפרשת שמות שהשמים הוסיפו מחשבה חיובית למחשבה השלילית והטבעית, אז התורה אומרת לנו שהם לא חיו לשם אלא לשם הקב"ה

בני ישראל, אומרת לנו התורה שגם בני ישראל בדורות הבאים יכולים להוסיף מחשבה חיובית המקשרת אותם עם הקב"ה

הבאים מצרימה, וזה ע"י שבא לאדם מיצר, מצב שהוא לא רצה להיתקל בו **את יעקב,** וגם יעקב במקומות הכי נמוכים, כאשר היה לו מחשבה שלילית שנמשלת לאות ת' (עייני בהסב"רים) גם שם ראה את אלופו של עולם שזה הא' וזה אחד הדברים שצריך ללמוד מיעקב, מכיון שהתורה מרמזת לנו שכאשר בא לאדם מיצר "הבאים מצרימה" צריך האדם לזכור "את יעקב" **איש וביתו באו,** ומעשה אבות סימן לבנים, ומכיון שהפסוק אומר **איש** שזה יעקב וביתו שזה בני ישראל שהם משפחתו, **באו** נתן הכתוב ברכה לבני ישראל שגם להם ה' יתן את הזכות להוסיף את המחשבה החיובית בתוך המחשבה השלילית וללכת בדרכו של יעקב אבינו ע"ה

הסברים והארות

יעקב אבינו ע"ה בכל המקומות ובכל המצבים אחרי המחשבה השלילית הוסיף מחשבה חיובית ולמה הת' הוא הנמשל למחשבה השלילית כי המחשבה השלילית אומרת לאדם כוחי ועוצם ידי עשה את החיל הזה אז הוא מתנשא וזה הקו שמתנשא ללמעלה בצד ימין של האות ת' והאדם חושב שהמחשבה הזאת הכי טובה וזה רואים באות ת' שהקו ללמעלה בצד ימין וימין מקרבת, ולמעלה יש קו ישר שאומר שמה שמושך את האדם לחשוב את המחשבה הזאת זה שהאדם חושב שאח"כ יהיה לו טוב ופתאום מה קורה, האדם יורד מהדרך הישרה וזה הירידה החדה הזאת שיש בצד שמאל

חזון ישעיהו

מפנקסו של בחור

הבה"ח ישעיה איצקוביץ הי"ו

תהיה בעד - לא נגד...

משפט מפוצץ בשביל להתחיל מאמר. והכוונה בין השורות שלפניכם.

מה נופל לכם בראש כשאומרים לכם את המילה "נגד"? ההיפך מ"בעד"?!, אי תמיכה?! בקיצור, זה אומר לכם משהו חיובי או משהו שלילי?, תחשבו על זה.

אדם, באשר הוא, אסור שהאידיאולוגיה שלו תהיה בנויה על נגד. נגד כך ונגד כך. אין צורך להסביר במילים על תופעה כזאת במחננו.

תשאלו, תשאלו, מה הבעיה בכך?, התשובה פשוטה: זה לא יידישקייט. יידישקייט זה להיות בעד. לא להיות נגד.

יתכן, שבמסגרת פועלו החיובי, נצרך אדם להיות נגד בדברים מסוימים, ולהתייחס בצורה שלילית למצבים, אך כל זה מוכרח להגיע משורש חיובי, ממטרת-על חיובית, ומכוונה חיובית.

האידיאולוגיה שנמכרת כאן בספינקא על ידי מרן האדמו"ר שליט"א, שמה בראש ובראשו נה את דגל החיוביות כראש וכראשון לכל דבר שבקדושה. לעשות מאמץ תמידי לקבוע הסתכלות חיובית בראש שלנו, במחשבה שלנו.

אינו דומה בחור שעובר את מעבריו, מתמודד עם מצוקותיו, במחשבה תחילה שהוא במצב שלילי ובלתי רצוי, לבין אותו בחור שיעבור את אותם מעברים ומצוקות, בידיעה ברורה שהוא במצב חיובי ורצוי - כשמבינים את המעברים והמצוקות בצורה נכונה.

"הדרך", נאמרו עליה הררי מילים, ודיו רב נשפך כדי לבאר אותה ולנמק אותה. אך דומה כי יש ב"דרך" כל מיני מושגים ואוירות, שאפילו לו הייתה הלשון רחבה כים, לא תוכל בחיים להסביר את אותם דברים.

האווירה הפשוטה, האמיתיות, הרוגע, אנשים זרים שמתקרבים לכאן מספרים על "אטמוספירה אחרת". הדברים האלה משתרשים אצל כל האנשים שחוסים בצל אותו אילן, והתוצאות ניכרות.

אך ככל הנראה המילה הכוללנית ביותר שתוכל להסביר את ה"סוד" של ה"דרך", היא חיוביות. לחיות חיובי. להיות בעד. הסתכלות חיובית, מולידה הלך מחשבה חיובית, היוצרת עשייה חיובית.

מעשה גדול שמביא לידי תלמוד

הבה"ח שלמה יחאיל מושקוביץ הי"ו
והבה"ח יעקב יוסף איצקוביץ הי"ו

על אף שאין לו לא יד ולא רגל (וגם לא ראש..) בעסקי יינות ודומיו.

לאחר שענה הפרופסור הצעיר תירוץ לרוב הקושיות ששטח הפרופסור הישראלי העז רם גבע לשאול את בן שיחו מה סוד ידיעתו הרבה שמביא לו את ההצלחה וההבנה העמוקה בנושאים קשים כאלו חרף גילו הצעיר.

לאחר הפצרות מרובות הסכים היפני הלז להראותו את מקום עבודתו והספר שהוא סוד הצלחתו, אך התנה את הביקור בתשלום גבוה. רם גבע היה מוכן לשלם כל מחיר ובלבד לראות את הספר המדובר, ואולי אף לנסות לקנותו מיד בעליו המשכיל שבטח יש לו עוד ספרים שכאלה בהישג ידו.

היפני הוליך את הפרופסור אל גן מלבב ופורח מאחורי ביתו, שם על שפת אגם מרהיב ניצבת בקתת עץ גבוהה בסגנון ישן, ועל פתחה שומר חמוש.

לאחר שנכנסו בעד הדלת שהתגלתה כדלת פלדה מחוסמת, הגיעו אל האולם שהיה מלא מקיר לקיר בספרי הגות ומחשבה, פילוסוף פיה וביוולוגיה, היסטוריה ופיזיולוגיה, גאוגרפיה ומתמטיקה.

הפרופסור הרגיש חולשה, אפילו ספרייתו הצנועה שמונה אי אלו אלפי פריטים לא מגיעה לחמישית מזאת של הפרופסור היפני.

"אני אעדיף שתעמוד מרחוק בזמן שאני פותח את הכספת" פנה היפני לעמיתו הישראלי "לא שאני חושד חלילה, אני פשוט מעדיף לא לקחת סיכונים" הוסיף בהתנצלות.

רם גבע נסוג לאחור ונתן לפרופסור היפני לגשת לארון הספרים. הפרופסור היפני ניגש לארון ופנה לעמודה מסוימת ושלף מספר ספרים, ומאחוריהם נגלתה כספת קטנה והדורה. לאחר נקיטת הקוד וזיהוי טביעת האצבע, נפתחה הכספת בנקישה והפרופסור הוציא מתוכה ספר מלבני בעל כריכה חומה.

רם גבע התקשה לראות ממרחק אך צורת הספר נראתה לו מוכרת.

היפני התקרב אליו והגיש לפרופסור הישראלי הנאור את הספר. "זה סוד הצלחתי. קרא בו".

רם גבע בהה בכריכה באי אמון והתחיל לחוש שהקירות מסתובבים להם בריקוד עליו במיוחד לכבוד הספר.

בשביל הספר הזה מס עד לכאן?! הרי את זה יכל למצוא לאלפים בארץ ישראל!

על הספר היו כתובות שני מילים. 'תלמוד בבלי'.

הלקח מהסיפור הזה מובן.

שני חלקים לו. למסר. האחד הוא כמובן, גדולתה של תורתנו הקדושה. תורת השם.

השני הוא המסר, שלפעמים האדם מרגיש שהצלחת השני נובעת מסודות וידיעות שאינם בידינו. אך רבינו שליט"א מלמדנו, שלכל אחד יש כל התשובות בתוכו, אם רק ישכיל להתבונן בתוככי נפשו.

התשובה שמונה בך

בוקר יום ראשון תש"פ קוטג' דו קומתי אי שם בצפון-תל-אביב פרופסור רם גבע עיין בעיתון שבידו תוך כדי שהוא לוגם מיץ לימונים סחוט מכוס זכוכית גבוהה שלידו.

המודעה הראשית עסקה בקריאות של הציבור החרדי להפסקת התנהלות האיפה ואיפה שנהוגה נגד כלל הציבור ירא השם במדינה. הוא לא כ"כ מבין את דעות הציבור החרדי, נכון הוא תינוק שנשבה, אפילו קצת הרבה תערומת יש לו עליהם (ל"ע).

דפדף לעמוד האחורי שם מתפרסמות ידיעות קבועות בנושאים מדעיים, ועיניו התעגלו בתדהמה, למראה הכותרת הראשית. 'פרופסור יפני צעיר הצליח לפרוץ דרך לחיסון נגד המגיפה הכלל-עולמית!'

הפרופסור נרכן קדימה בעניין וקרא את המשך הכתבה עמוסת המילים הלועזיות הארוכות ושורת הנוסחאות הרפואיות שרק 'אנשי המדע הנאורים' יכלו להבין, ולא כל אחד, כמובן. והפרופ"סור היהיר החשיב את עצמו, כמו כל יתר אנשי האקדמיה בארץ ובעולם, לאדם משכיל ואינטליגנט.

הפרופסור התאוה לפגוש את הפרופסור היפני הצעיר, ולעמת אותו מול אתגרים סבוכים בהמשך הפיתוח, שהוא עצמו לא מצא להם פתרון ולראות האם אמת הדבר שהאיש האקדמי מהמזרח הרחוק, (למען האמת לא כל כך רחוק. כמה שעות טיסה). הצליח להקדים בכמה צעדים את רוב המדענים בארץ.

בוקר יום ראשון משרד סוכנות נסיעות (טיסות) לשכבה הגבוהה סוכן הנסיעות שכבר היה מורגל בטלפונים בשעות הבוקר המוקדמות, או בשעות הלילה המאוחרות, עקב תשישות היתר של מרצים ודוקטורים שכילו את קולם ומרצם בנאומים והרצאות מלאי חשיבות יתר, ועכשיו צריכים הם לנפוש מעט באחת מבירות יבשת אירופיע, או אמעריקע, קבע כרטיס לפרופסור רם גבע ליום שלישי על מטוס נוסעים קטן וקומפקטי שייקח אות הפרופסור לעבר ארץ מלוכסני העיניים. במחלקה הראשונה, כמובן.

כמובן שמיסטר גבע עדכן את הפרופסור הנוכרי בניסיעתו וקבע עמו פגישה לבאר ולברר מספר נושאים ברומו של עולם שהטרידו את מנוחתו לאחרונה.

לפנות בוקר יום שלישי נמל התעופה בן-גוריון

בשדה התעופה עלה הפרופסור ישר למטוס דרך 'כניסת האח"מים', שהרי לא יאה לפרופסור נכבד שכמוהו להצטופף יחד עם פשוטי העם בתורים הארוכים והצפופים. אך עלה למטוס וכבר כוון על ידי דייל חייכן למקומו המרווח והנאה במחלקה הראשונה, והתרווח על מקומו.

צהרי יום שלישי נמל התעופה 'שוקיו האנדה'

עם נחיתת המטוס חיכתה לפרופסור מונית מפוארת שהסיעה אותו ישירות לבית אותו פרופסור יפני.

הפגישה החלה בנעימות, תוך כדי שמשרת מלוכסן עיניים מוזג לכוסות העץ הרחבות משקה אלכוהולי בעל ניחוח פירות יער ותפוחים שהתיישן בחביות מעץ אלון וכו' וכו' כך לפי התיאור של היפני באנגלית עילגת, בעוד מידוענו מהנהן בראשו לאות שהבין

זבולון גד מחפש עצה

מכירים את 'זבולון גד'? בטח! - שואגים כולם, מי לא מכיר, זה שבא עם הנעסע פיאות בשעה 12 לשטיבלאך, מי לא מכיר. זה שביום שישי חורפי נוהג איזה מנהג קדום מוזר לחבר שחרית עם מנחה לער'ש יחד. אם היו בני אדם מרגישים במתיקות השינה שיש לזבולון גד היו מתשתגעים ומתלהטין אחריה, הוא יושן כמו תינוק. ה'וועקר' ניסה הכל עליו, ניגעל וועסר! נעלים! מים רותחים! מישו עם מים! סירנות הצלה! הזעקה מפני רעידת אדמה! מוזיקה בווליום הכי גבוה! שום דבר לא צלח.

באש ובמים על המיטה ומתחתיה בלי שמיכה או עם שמיכה עם רעש או בלי רעש יש מקום אין מקום כן רטוב לא רטוב הוא יושן!!! טוב לו. כל עוד הוא לא מרגיש שבע, הוא אפילו לא מנסה לפקוח עין אחת. ואוי לו למי שמסתובב בשעה 12 ומחצה בפנימיה בשעה ש'זבולון גד' קם. את הצעקה 'אוי' שצועק הוא לאחר שמתאושש משינת הבייגלה, או בעצם אשרי מי ששמע את הזעקה הזאת, לשמוע כל יום צעקה של התעוררות תשובה אמיתית, מנקודת הלב, לשמוע איך שכן ישיבה מתייפח ומתחרט לפני אביו שבשמים.

יום אחד חושב זבולון גד לעצמו, מה יהיה איתי? כך אני ימשיך לברך על השחר כשהוא כבר כמעט יורד. הוא רוצה תיקון, זהו הוא רוצה להתחיל שינוי, להיות זבולון גד אחר. המשגיח ר' נהוראי ידוע כבעל עצה ותבונה. הוא הלך אליו ושח בפניו את צרתו על אשר אין הוא מצליח להיפרד מהמיטה עד שעה מאוחרת. אמר לו המשגיח קח עצה, מתי אתה הולך לישון? 1-2 ענה. אז מהיום תלך לישון ב11 וחצי עד 12 מקסימום, שמח וטוב לב יצא זבולון גד, זהו מהיום הוא יתחיל לקום מוקדם. אחרי שבוע, לא זו כלום, זבולון גד נשאר אותו פופער (ישנוני) רק עם עוד שעה שינה. הפעם המשגיח מייצע לזבולון גד, לומר 10 פעמים בכוונה "בידך אפקיד רוחי" לפני כניסתו למיטה. שוב זבולון גד יוצא שמח מחדר המשגיח, ולאחר שבוע שוב לא זו כלום. הפעם הוא מציע לו לקבוע חברותא בבוקר, כך משהו יחייב אותו לקום, כי החברותא מחכה! לא עבר שבוע.. וכבר החברותא זרק אותו לכל הרוחות אחרי זבולון גד הגיע לסיידער רק פעם אחת וב10 דקות האחרונים כשהוא עוד לפני מקווה.

הוא שב למשגיח, והפעם המשגיח כולו זורח עם עינים גדולות ובוהקות, ואומר יש לי עצה בשבילך, קח לעצמך חצי שעה שינה בצהריים, וכשהיציאה בא אליך בבוקר ומנסה לשכנע אותך שאתה צריך לישון כי אתה עייף, תסביר לו שבצהריים יש לך זמן להשלים את השינה. ואכן הדבר התקיים והוא המשיך לישון עד הצהריים.

הוא שב למשגיח, עכשיו המשגיח כבר ממש מחוייך

כולו, יש לו רעיון חדש, איך שאתה מתעורר פשוט קפוץ מהמיטה, עוד לפני שעולה לך הרהור בראש, לפני שהיצר הרע בא אליך עם סברות תיהיה כבר על הרגלים לקיים מה שנאמר 'יתגבר כארי'. הפעם זבולון גד כבר ממש מאושר, זהו זה ממחר הוא אדם אחר, ממחר הוא מהזריזין מקדימין. ואכן למחרת איך זבולון גד התעורר הוא קפץ מהמיטה עוד לפני שעלה בראשו הרהור, בטעות הוא קפץ חזק מדי הישר אל מיטתו של טוביה ומיד טוביה הודעק "תפריע למישהו אחר בשינת הצהריים", ואכן השעון כבר הורה על השעה 1:33.

בצר לו הוא שוב פונה למשגיח, הפעם המשגיח אומר לו שמע בני איעצך עצה, לך תקנה שעון מעורר ב500 שקל משהו שלא שותק לעולם, הלך קנה, עכשיו מייצע המשגיח, אתה הרי קם 5 דקות אחרי שהשעון מתחיל לצלצל ואז אתה נשבר שאיחרת קצת ואומר לעצמך אם כבר איחרת חמש דקות נאחר עוד שני דקות ואז זה נגמר בשלוש ארבע שעות, אז במקום זה תכוון את השעון מעורר חמש דקות קודם זמן הקימה, ואז תתעורר בזמן, ותזכה ליום של התמדה בת 18 שעות.

נכון גם הפעם זבולון גד יוצא מאושר, אבל למחרת הוא שוב העיף את השעון מעורר הישר אל תוך הנייגעל וועסר, וכך היה לו שקט. הנה הוא מגיע לחדר המשגיח, דופק על הדלת, שומע את הקליק המסורתי של המשגיח [הקליק מאותת לבחור שדופק שיכול להיכנס] זבולון גד נכנס עם פנים מאוכזבות אך הפעם!!! הפעם המשגיח פצה את פיו בגודל של אבטיח או שניים "איך בין אויס עצות מענטש", נגמרו לי העצות, אין לי יותר, צא החוצה.

זבולון גד הוא נחיתי, זהו זה, חרב עולמו, מילא היה מקבל עוד עצה, עוד היה לו תקווה, עכשיו כבר אפסה תקוותו, זהו העצות של המשגיח נגמרו, והוא נשאר חסר אונים הלך אל החכם.

מכירים את המשפט הזה, הלך זבולון גד אל החכם, אמר לו החכם בני העצה היא שתשקע ביאוש על המצב שלך, ושישבר ליבך בקרבך. ושתקח את החוסר אונים הזה ותצעק למי שברא אותך שיתן לך כוחות לקום כי אתה לא יכול לקום.

החכם מביט אל זבולון גד, מבין את הקושי, נכנס ללב השבור שלו ומסביר לו, כל זה שאתה לא קם, זה כי אתה חושב שאתה יכול לקום לבד, אז הקב"ה מראה לך את אפסיותך. אבל כשתבין את הרמז שהקב"ה מרמז לך, ותצעק אליו מנקודת השיברון שלך. "סומך ה' לכל הנופלים" והוא יעזור לך לצאת ממצבך.

החכם עובר למילות עידוד, וכה מוסיף, עוד תודה ותהלל לקב"ה על הימים שקמת בהם מאוחר, כי הם הביאו אותך להכרה שאם אתה כן קם זה הכח של הקב"ה ולא שלך.

החכם עובר למשפט המחץ "אז תתענג על השם", אז אחרי שתתייאש מעצמך.

חיים שאלתי

ראיון מרתק וסוחף

הבה"ח יעקב יוסף וייס הי"ו
והבה"ח ישעי' איצקוביץ הי"ו
הבה"ח מרדכי רובין הי"ו
הבה"ח אשר פורוש הי"ו
הבה"ח אברהם רובינפלד הי"ו
הבה"ח ישראל לוי הי"ו
הבה"ח דוד ריקלין הי"ו
הבה"ח מנחם אדלר הי"ו
הבה"ח יעקב איצקוביץ הי"ו

תשובות מחכימות מבחורי חמד דקהילתינו הק' בנושאי ה'דרך' בעבודת השי"ת שאנו זוכים לקבל מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

3: איפה נדמה לך נקודת החילוק בין הבנת העולם לבין הבנת הדרך?

(!) הבנת העולם - בשביל להתעלות נדרש ניתוק מכל סיג של בעיה, ושאדם צריך כל הזמן לדאוג לשלימות שלו, ובעצם כשהשלימות נפגעת והבעיות מתגברים הוא אבוד. ואילו הדרך - נותן לנו להבין שנכון וצריך להציב גבולות, אך לעומת זאת השלימות תבוא דווקא מן החסרונות שמתגברים כל הזמן, וזה חלק מהמהלך שיביא אותי לשלימות הניצחית.

(!) הבנת העולם - אדם שיש לו כאבים, הרי הוא מסכן, אדם שלא יכול לשלוט על מידותיו, הוא אדם רע, ואדם שכן יכול לשלוט על נטיותיו, הוא טוב. ואילו הדרך - מלמדת אותנו שהבעיות שלנו הם אמצעיים להתקדמות, פשוט הסתכלות חיובית על כל דבר.

(!) על כל מקרה לא טוב, הבנת העולם הוא - עזוב מה שהיה ותתחיל מחדש, תשתנה. הבנת הדרך - לקחת דווקא את החושך הזה ולהתמנה ממנו.

(!) הבנת העולם - המטרה היא לעבוד את ה', וכל כאב וקושי ועיכוב הוא בעצם משהו שמפריע לי, וצריך להתפטר ממנו, (והיות שלא מתפטרים ממנו אז אתה נשאר כאוב לעולם).

(!) הבנת הדרך - הוא שהכאב והקושי הוא חלק מהמהלך, הוא חלק מהעבודת ה', מזה אני יכול להכיר את ה' ולגלות אותו בעולם, הכאב הוא הקרש קפיצה.

(!) בעצם החילוקים הם לאין ערוך, אך למיעוט השגתי ההבדל העיקרי הוא בדבר ההתנגדות (היצה"ר). הבנת העולם - שההתנגדות הם חלק מכוחות הרע והסמ"א שמפריעים לי בעבודת ה', ואם אני עדין שקוע בהם אין לי סיכוי. והבנת הדרך - הוא שההתנגדות הוא העזר של הקב"ה שעוזר לי להגיע אליו, 'עזר כנגדו' ההתנגדות היא העזרה.

(!) העולם עסוק בשלימות, ב"כוחי עוצם ידי", משא"כ בדרך - הכיוון הוא להפשיט הכל לבורא, וזו השלימות האמיתית.

(!) לא ידוע לי על הבנה כלשהי בעולם, אשמח לשמוע.. אדרבה.. אהיה הראשון לברוח.

1: מה תפס אותך מכל המהלך של הרבי?
(!) "מפת דרך החיים".

(!) "כזה ראה וקדש" - 'כזה' כמו שאתה נראה, שם 'קדש' - בלי להתחכם.

(!) להיות פתוח עם האמת, והחיבור עם ה' בכל מצב.

(!) ההבנה שהרבש"ע קורא לי מתוך הכאבים והכשלונות, שמתוכם אוכל להבין אותו ולהתחבר אליו.

(!) הדרך של הרבי לימד אותנו לקחת דבר שהוא כרע, ולזהות שהוא הכי טוב.

(!) שיהודי צריך לראות את ה' בכל דבר, לא להתייחס למה יאמרו, מה יהיה, רק להתרכז ברבש"ע ולתת לו לנהל את החיים שלי, ולא לערב אף מניע חיצוני בחיי.

(!) הנהגה של פשטות, ודאגה לכל אחד ללא גבול, ולא חשוב באיזה מצב הרבי נמצא (שמחות של הרבי וכדו').

(!) אין חלל ריק בכל מצב יש הוראות מה לעשות, כשטוב לי לזכור את הסכנה, וכשרע לזכור שהרבש"ע רוצה למנף אותי, אין כזה דבר רגע בלי עבודה, אין כזה דבר נכשלת אין מה לעשות, תמיד יש מה לעשות.

(!) לא להתחשב בירידות, ומצד שני גם ההצלחות לא שלך.

2: איך היית מגדיר את הדרך של הרבי בשני מילים?

(!) מושגים שיכולים להביא אותך להפקרות, אבל אם אתה מחפש באמת את הקשר בורא אתה מקבל את הטוב החלומי ביותר.

(!) דרך של אמת.

(!) עבודת ה'. באמת.

(!) להסתכל לפנימיות של כל דבר.

(!) דרך שאתה מקבל ע"י את העולם הזה והעולם הבא. עוה"ז - כי אין דאגות, אין שאלות, אין בילבולים. עוה"ב - כי אתה מקיים את רצון הבורא, וצפוי לקבל ע"כ שכר.

(!) דביקות בקב"ה מתוך הכרת האין שלי בכל זמן ובכל סיטואציה.

(!) אמונה אחדות הכנעה - יהודי פשוט.

(!) קשר בורא בכל מצב.

4: האם גישתך לעסק התורה השתנתה אצלך לפני הדרך ואחרי?

(!) בהחלט.

(!) כן. לפני שהבנתי את הדרך, הצליח היצר לשכנע אותי שהתורה והמצוות הם מסע קשה וכבד, ואילו הרבי נתן לי להבין שזה הזדמנות לקשר בורא, כשקשה לי אני אומר לעצמי זה קשר בורא ואני מתמלא כח ב"ה.

(!) בפועל לא.

(!) למדתי איך צריך ללמוד, אבל בפועל לא השתנה כלום.

(!) בהחלט. וכדלהלן, הרי לפי הדרך שאני חסר אונים וזקוק כל רגע לחסדיו המרובים, א"כ א' - תשובה לפני הלימוד "ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי", להתבונן שמצידי אני לא ניגש ללמוד. ב' - לזכור כל הזמן שהקב"ה לומד ולא אני "המלמד תורה לעמו ישראל". ג' - גם כשאני לא מבין, אני מתבונן שא"כ איך קודם כן הבנתי, חייב להיות שהקב"ה נותן לי להבין, ואין לי תבונה, א"כ אבקש בינה ממי שהבינה שלו, וכך התורה נהפכת למקשה אחת של עבודת ה'.

(!) כן. אם לפני הדרך חשבתי שהתורה זה העיסוק בה, הרי כשהכרתי את הדרך הבנתי שהתורה היא המורה לנו את הדרך בה נלך, והתורה נמצאת בכל מקום איתנו, כשאתה חי את הבורא אתה דבוק בתורה.

(!) וודאי.

(!) הגישה שלי השתנתה אחרי דרשת רבינו בסיום הש"ס שחגגנו בביהכ"נ. כנראה שכן.

5: מהי הנקודה שנראה לך שעליה צריך חזק להתבסס בשביל להיות חזק בדרך?

(!) לזכור כל הזמן 'מי אנוכי' אודה עלי פשעי'.

(!) א. הכנעה לרבי. ב. להרבות בנתינה משלי.

להתעקש על הדרך גם בתהומות הכי גדולים ובקשיים הכי אדירים, ולדבר הרבה מהדרך.

(!) 1 - "עקשנות" להתעקש שהרע בא למנף אותי, להלחם בדימויונות שמנסות לקבור אותי. 2 - קביעות בדבר מה [נדף היומי וכדו'] ועיקביות על הקביעות. 3 - ישוב הדעת (10 נשימות).

(!) שתיקה והכנעה. אפילו שמאד בוער לך לפתוח עליו את הפה, כי הוא באמת לא צודק עליך לשתוק 'דום לה'.

(!) להסכים להפקיר את אישיותו.

(!) בשביל להתבסס חזק בדרך - צריך להיות חלש. הוי אומר להסכים שאתה חלש.

6: האם דרכו של רבינו הקילה עליך או העמיסה עליך?

(!) ברור שהקילה, הדרך רק מוסיפה לאדם, ומעשירה אותו בעשור ניצחי.

(!) רק הקילה, בלי הדרך הייתי מחפש כל הזמן לרצות את

המשגיחים, והייתי כל הזמן רץ להשיג לי שלימות חיצונית שיהנו ממני ויעריכו אותי, אבל בדרך אני לא צריך לעשות כלום בשביל אף אחד, פשוט לעבוד עם עצמי, אני לא צריך להוכיח לאף אחד כמה אני טוב, כי אני יודע כמה שווה לחיות עם הבורא, זה באמת עושה רוגע ועונג רוחני אמיתי. העמסה שהיא הקלה.

(!) ברוב הקילה, אבל לפעמים אתה יכול להתפטר מהבעיה ע"י שתעשה כך וכך, ואז הדרך אומרת לך לעצור, ולזרוק הכל לבורא, אז זה העמסה, העמסה לגוף, אכן לנשמה היא טובה גדולה מאד.

(!) שניהם גם יחד. הקילה, כי זה נותן רוגע פנימי, המחשיבות מה יאמרו עלי, והלחצים והדאגות כבר פחות מקבלות מקום במח, אך העמיסה כי הדרך זה עבודה לשתוק, להבליג, להתאפק, לצעוק לבורא בניסיונות זה קשה.

(!) העמיסה בטכני, והקילה בסיפוק.

(!) כדי להגיע לרשב"ע [הקילה] צריך לעבוד [העמיסה].

(!) אוי לי אם אומר הקילה. אוי לי אם אומר העמיסה.

(!) שניהם. הדרך כמובן קשה, אבל יש הקלה גדולה שזוכים להגיע לשורש שלנו, להתחבר לעצמנו. והכל בלי לחץ, הכל מתוך שמחה של מצווה.

7: תן לנו געדאנק שאתה חי עליו תקופה ארוכה?

(!) זה לא מנשה זה הוא.

(!) הרבי מלובלין אמר, הקב"ה אוהב שקרן, שמודה שהוא שקרן. מצדיק שמודה שהוא צדיק. כי שקרן שמודה שהוא שקרן, זה אמת ו'ה' אלוקים אמת', ואילו צדיק שמודה שהוא צדיק, הרי זה שקר כי 'אדם אין צדיק בארץ'.

(!) הרבי סיפר מהדברי חיים שרצה לתקן את כל העולם, וראה שלא יצליח, אז החליט לתקן את כל פולין, וראה שגם לא יצליח, אז החליט לתקן את עירו, וראה שגם את עירו לא יצליח, עד שראה שבקושי את עצמו הוא מצליח לתקן.

(!) "וחננו מאיתך חכמה בינה ודעת" - רבש"ע חננו, תזכה אותי להבין שמה שיש לי חכמה בינה ודעת זה 'מאיתך'.

(!) הלל והודאה - מסביר השפ"א, הלל על הדברים הטובים, והודאה על הדברים הרעים.

(!) "בשבילי נברא העולם". אין אנשים הכל תיאטרון בובות ביד הקב"ה, והכל הקב"ה ברא ויצר בשבילי, שיהיה לי ברירה לחשוב שהכל מציאות ולשמור טינה, או לחיות את האמת שהכל זה הבורא, הגעדאנק הזה נותן רוגע פנימי, הלוואי ואחיה איתו כל היום.

(!) מהו ה'ערך עצמי' שלי, האמונה שאני חלק אלוה ממעל.

(!) "אם אין אני לי מי לי" - אם אני אני כי אתה אתה, ואתה אתה כי אני אני, אז אני לא אני ואתה לא אתה, ואילו כשאני אני כי אני אני, ואתה אתה כי אתה אתה, אז אני אני. ואתה אתה - החשיבות שלי בגלל עצמי ולא בגלל מישהו אחר.

8: אם היו שואלים אותך מה הרבי שלך מוכר, מה תענה?
(!) דרך שפוקחת לך עינים גם במקומות הכי קשים ונמוכים.
דרך של פשטות [בלי פוזות]. דרך של קרבת אלוקים
באמת.

(!) לא להישבר מכלום, בין מכאב ובין מפילה.

(!) אם ישאלו אותי אני לא יענה. אבל הרבי מוכר דרך של
אמיתיות, אמת.

(!) דרך של אמונה פשוטה - אמונה בלי חשבונות, לא משנה
מתי, רק ה'.

(!) הרבי שלי לא מוכר משהו, הוא לא נותן לך משהו ממנו
שאם תיקח את זה זה כבר לא יהיה אצלו, הוא מדבר
דיבורים שהוא חי אותם כל הזמן, "דברים היוצאים מן
הלב".

(!) אמונה וביטחון.

(!) אשאל בתגובה - מה אתם רוצים לשמוע?

(!) דרך מיוחדת וקשה בעבודת ה', והיא דרך שמרגישים
איתה בטוחים בכל שלב.

9: למה נראה לך שצריך חברים?

(!) כדי שיתנו אימון אחד בשני, וכך יוכלו להשפיע על
עצמם.

(!) החברים הם המראה שלך, להראות לך מי אתה, 'כל
נגעים שאדם רואה חוץ - מנגעי עצמו.

1(!) - שיהיה לך עם מי לשוחח בדיבורי עבודה. 2 - שיהיה
לך חבר אמת (שהיום אין את זה) שתוכל לדבר איתו את
הנפילות שלך ולהתחזק. 3 - שתראה את חסרונותיך ע"י
חסרונותיהם, שהם כתזכורת להזכיר לי מי אני, ושעוד כמה
יש לי לתקן.

(!) הרי הרבי מדבר כל הזמן ש"בשבילי נברא העולם", וכל
מה שקורה מסביב זה סיבות לקשר אותי, א"כ כל החברים
הם פשוט סיבות למנף אותי, וסיבות מהקב"ה לכוון אותי
ולהציל אותי.

(!) בשביל שיעשו ממני בן אדם.

(!) לכל דבר בעולם יש מטרה מסוימת שמיועדת בשבילי,
אם לעזור, אם לתמוך, אם לנסות אותי, כך גם בחברים, יש
שהם בשביל לתת לי הרגשה טובה, יש שנועדו לעזור לי, יש
שנועדו לשוחח עימי, ויש חברים שנועדו בשביל לעזור לי
לבוא למטרה הנכספת של "ואני קרבת אלוקים" והם
החברים שהכי חשובים לי.

(!) 1 - כדי להיכנע. 2 - דאגה בלב איש ישחינה.

כדי שיהיה אחדות, כי רק ע"י אחדות עם ישראל נזכה
להתאחד עם הקב"ה.

10: מה הסיבה שחסידי צריך רבי ומדריך, או למה החסיד
צריך להסתופף תחת רבו?

(!) כי ההכנעה לרבי היא האימון שיהיה לי יכולת גם
להיכנע לבורא שאינו נראה בעינים.

(!) אדם צריך להיכנע לאדם מסוים, בלי רבי אדם נזרק
בקלות אל ההפקרות ומאבד את המצפון.

1(!) - שיהיה לך מי שיזכיר לך לתפוס את ההזדמנויות
שמתעוררים לך בחיך (הכישלונות וכו'). 2 - שיהיה לנו
דוגמא, איך צריך להיות. 3 - ושיהיה מי שידריך אותך כל כל
צעד ושעל, להורות לך את הדרך בה ילכון.

(!) לשונו הזהב של הרבי מלובלין וז"ל "כי אם האדם אינו
ציית לדברי חכמים שבכל דור יכול לעשות כמה עבירות
ויהיה נדמה לו שמצוות כי אם צריך להתחבר לצדיקים..
שחקרו בשפלותם ויש להם סיוע בעליונה.

(!) בלי רבי, הייתי הולך אחרי רוח ליבי, וחושב שזה הדרך
שצריכים ללכת בה, והרבי בא כל פעם ומוחק את הרגשות,
ומורה לי את הדרך בה אני צריך ללכת.

(!) כדי לא להתבלבל בדרך.

(!) כל המחובר לטהור - טהור.

11: מה הדבר שהכי מחזק אותך?

(!) לדבר עם הרבי לבד. וליסוע עם הרבי לפעלד.

(!) הכל, משישים, שיעורים, חברות, הליכות, פעלדים וגו'.

(!) הכי מחזק אותי להיות ליד הרבי כשהרבי אומר געדאנק.
ה"מיש" בליל שב"ק.

(!) אסיפת תלמידים שמאתגרים את הרבי בשאלות, זה
הדבר שהכי נותן בי חיות.

1(!) - כשהרבי יוצא איתנו לפעלד, או למקום שאינו
בשגרה, והרבי מדבר ממהות החיים. 2 - התבודדות.
לדבר עם הרבי ביחידות.

12: איך הייתה מגדיר את הקהילה שלנו בשני מילים?

(!) חסידישע אידן.

(!) קהילה שמקבלת כל אחד איך שהוא.

(!) 'ספינקא' זה הבית, והרבי זה האבא.

(!) אנשים עם יעד.

(!) אנשים שמתלמדים לזהות כל התמודדות כאתגר להתקד-
מות.

(!) מחוברים כל הזמן.

(!) קהילה מגובשת שכולם יחד צועדים בדרך מסוים.

13: אם הייתה מוצא בחור שבזר ומדוכדך מה המשפט
הראשון שהייתה אומר לו?

(!) דבר ראשון להתחיל עם דברים מעשיים - להבין את
הכאב וכו', ואח"כ לנסות להחזיר קצת אמונה ותקווה.

אני לא מבין אותך. אבל אני אוהב אותך.

(!) מיין טייערע בעליבטע ברודער [ידידי יקירי האהוב
והחשוב].

(!) דבר ראשון, אני משתדל לחזק אותי, לפני שאני מחזק
אותו.. ואח"כ מי אתה חושב שעשה לך את זה, הלא אביך
אוהבך, והרביש"ע הוא לא סתם מחפש לעשות ממך ליצנות,

הוא רוצה שתמצא אותו מהקושי הזה, זה סיבה שתתקרב אליו.

(!) לא לוקחים ממך, נותנים לך.

(!) אל תישבר, ה' איתך בכל מקום.

(!) הייתי מסתכל לראות אם הוא בכלל מעונין לשמוע, ואם כן, הייתי שח לו שה' רצה בטובתו, וגע הרע הנדמה הוא טוב, שיכולים להתקרב עם זה לבוא.

(!) הקב"ה אוהב אותך.

14: מהי תגובתך על על שר' אשר תיקן לתלמידו נר' יהודה פרוש כשהיה בחורן ללמוד 16 שעות ביום?

(!) אשרי העושה כן.

(!) כי רק ע"י תורה אפשר לבוא לקשר בורא.

(!) כי בלי תורה אין כלום, התורה זה הקשר.

(!) כל אחד כפי יכולתו.

(!) זה ברור שאני צריך לדרוש את זה מעצמי, אבל אם אני לא מצליח, אין מקום לשיברון.

15: האם יש לך איזה תלונה או הערה כלשהי על הדרך. אם יש, כתוב?

(!) כרגע לא.

(!) חשוב שכל אחד ימצא את הדרך בעצמו ואצלו. ולא יעשה כמעשה קוף.

(!) אם הדרך היה לעשות פעולה מעשית, להזיז, להרים, להרביץ, זה היה יותר קל, הבעיה היא שהדרך זה הכל במח, הכל בראש, לא רואים עליך כלום, רק לחשוב גאט, והעבור דה השכלית קשה יותר מהעבודה המעשית עם הידיים.

(!) אני משתתף בהערה שכותב ידידי אשר, אכן אם היו יכולים להאמין ולגלות את ה' בעזרת הזות הקליפה עם הידיים וגילוי האור האלוקי, היה קל יותר, הבעיה היא שבשטח הכל נשאר אפור, ורק בראש אתה צריך להתחיל לעבוד ולהתעקש שיש קב"ה והוא עושה הכל, למרות שהעסק רק נהיה שחור יותר ויותר.. אויבער דאס איז די עבודה.

(!) (בדרך צחות:) למה תמיד אני צריך לשתוק?? שפעם אחת החבר ישתוק.

(!) הארה: אדם לעמל יולד - לכאורה נדרש מהאדם להתאמץ יותר, ורק אז אם הוא לא מצליח עליו לסמוך על הבורא.

16: שאלו את ר' אשר איך לא נקלקל את הבריאה היפה של אלוקים, ענה ר' אשר, ע"י שלא תרצה לתקן. תן הסבר קצר בתשובתו של ר' אשר לפי הבנתך?

(!) אדם חושב שהוא מתקן. והוא מפחד לקלקל. על האדם להבין שהוא מקלקל במהותו. יש כלל בשבת מתקן חייב מקלקל פטור.

(!) אדם רוצה משהו מסוים, והסיבות מנחות אותו לדרך

אחרת, טבע האדם לתעקש על רצונו, חידש ר' אשר, אפילו אם זה ענין רוחני, יש עדיפות ללכת עם הסיבות מאשר לנסות לתקן את העולם.

(!) כשאתה חי עם מודעות לשפלות שלך, ויודע שבאמת אתה לא מחפש את התיקון, זה התיקון הגדול ביותר.

(!) שלא יהיה ליבך חלוק על המקום. אל תרצה משהו אחר ממה שהקב"ה רוצה, מה שהקב"ה עושה בשבילך את זה תרצה, ותו לא, לחיות את ההווה.

(!) אדם צריך להפסיק לרצות לתקן את העולם, ולהתחיל לנסות לתקן את עצמו, והלוואי שישגמור עם עצמו.

(!) אם יש לך מחשבה של "אני באתי לתקן", הרי הגאווה הזאת תחליש אותך בעבודה, כי "אין אני והוא יכולין לדור במדור אחד", לכן "לקל גומר עלי" לבקש מהקב"ה שאני יתקן.

(!) כשאדם מתקן הוא נכנס לגאווה. רק הרבש"ע מתקן ולא אנחנו.

17: סוף סוף אתה מרוצה מהדרך או לא?

(!) מרוצה. מלווה אותי בכל עקמומיות.

(!) נראה לי שכן.

(!) יומיים כן, יום לא [וחוזר חלילה].

(!) שינתה את חיי.

(!) כמובן שכן.

(!) דעת קנית מה חסרת.

להבין את ה'דרך'

הרי ה'דרך' מלמדת אותנו לשלב
לזהות את הכאב כאמצעי לקבל
ולא כמשהו שהולך לחסל
שהשאלה תשאל
אם אני נכשל
סימן שאני לא יוכל
אז איך אני כן יכולתי
מנין הכוחות שאלתי
התשובה היא יש בי כח
אולי אין לי כח
אבל בי יש חלק אלוה
נותן בי כוחות להצלחה
עתה קיבלתי קשר עם עצמי
קשר עם בוראי
והכל בגלל הקושי
אדם שחי כך
הוא היחיד שיכול להוביל מהפך
כי הוא מאמין בעצמו
ביכולות שלו
ובד בבד הוא גם יודע
להחזיר ההצלחה לבעליה
לבורא שממנו הכוחות
ומזה 'קווי ה' יחליפו כח'

אני חושב על הנקודה
איככה אוכל ליישמה
הלא היא קלה בדיבורים
וקשה מאד במעשים

אם אחשוב מהי נקודת ההתחלה
הלא היא השפלות וההכנעה

אם אני מדבר על שפלות והכנעה
אולי יצא זה מזה רק מרה שחורה
חוסר מוטיבציה להתקדמות
וחוסר הערכת האישיות
לכן ניקח את ההכנעה לפינה
שנקראת פינת הדעה
תדע שאתה כלום

ואל תרגיש שאתה כלום
ההרגשה - צריכה להיות אני יכול
בידיעה - תדע שהיכול הוא מהכל יכול

אם אתה מפסיק לרצות ולעשות
הרי זה סימן שלא הגעת להבנות נכונות
כשהקושי נותן לך להבין שאתה לא יכול
נשאלת השאלה איך אתה כן יכול
הלא אדם לא רואה רק סבל כל חייו
גם דבש אינו מלקק במשך שנותיו
אלא קצת מזה וקצת מזה
אם דרך העולם הוא בכאב להתעצב
ובהצלחה להבהב

הערות והארות ניתן לשלוח למייל: hgbehthmeuch@gmail.com

